

Nú ræður um at gestablíðni

Oddagrein

MONG av okkum vita, hvussu „irriterðandi“ og strævið tað kann vera at biða eftir floglíkindum, tá liggjandi mjørki ger um seg. At skula fara túrin vestur í Vágar og so aftur til heimplássid at biða ella tú verður inkvarteraður á gistingarhúsi ella privat. Og so tey, sum koma til Føroya eftir at hava biðað og biðað í Keypmannahavn, Stavanger, Bergen ella Reykjavík.

TAD er greitt, at tað ber ikki til at leggja alt so væl til rættis, at eingin hevur ampa av tí liggjandi mjørkanum. Men tað má vera eitt mark fyri, hvussu líkasælur ein er. Er mjørki so má eitt nú flogrútan eisini lagast eftir tí. Og er fult á gistingarhúsunum, so má privata inkvarteringin eisini verða so mikið væl skipað, at ferðafólk ikki kenna seg illa ella óynskt.

SOSIALURIN hevur verið niðurringdur av vreiðum og vónsvikum fólkum, sum vísa á, hvussu vánalig planleggingin er, tá liggjandi mjørkin ger um seg. Teir útlendingar, sum koma til landið í summarríði fáa sum vátan vott frammaná og teir kenna seg sleptar uppá fjall. Eitt av ferðafólkunum vísti á, at tá tey komu við flogfarinum úr Glasgow var eingin bussur, ið fór til Havnar. Tey máttu sjálvi taka viðfarið við umborð og í land hinumegin. Og tá tey so øll høvdu sett tað á vegin framman fyri bussinum og roknaðu við, at bussførarin fór at hjálpa teimum, sat hann bara og biðaði.....til tey sjálvi høvdu funnið út av at fáa viðfarið inn í bussin. Tey stóðu sum kánus. Mekan høvdu tey ikki verið vitni til áður. Fyrst at skula biða eftir líkindum og so omaná tað at siggja bussførara hyggja at, meðan tey finga bagasju í bussin. Onkur annar skuldi bígva hjá privatnum í Vágum, men tá tey einki høvdu fingið at eta allan dagin og fóru at biða sær ein bita hevði húsbóndin ikki stundir, tí hann skuldi í brúdleyp.

SOLEIÐIS kunnu vit halda fram at reksa upp søgur frá fólkum, ið ringir til blaðið. Er tað ikki uppá tíðina, at onkur instansur, t.d. Ferðaráðið tekur hetta málið upp. Ja savnar fólk umtøðandi teir ymsu stovnar og feløgini og gera eina evaluering - eftirmeting - av hvussu væl ella illa vit dugdu at handafara alt hetta í tí liggjandi mjørkanum. Sjálvandi skulu og kunnu vit ikki frá einum degi til annan leggja av allar okkara óvanar ella broyta okkum sum fólk, tí vit skulu tæna nokrum útlendskum gestum eð. Men skal nokur meining vera í hugtakinum um, at føroyingar eru so gestablíðir, so mugu vit taka okkum um reiggj. Her liggur nógv á láni. Eitt er so tað at vera gestablíður. Annað er at geva fólk eina tænastru, sum tey hava krav uppá.

Sosialurin

Lesarabrøv

Sambandsmenn til Álands á 75 ára sjálvstýrishátíðarhald

Undir hesi yvirkrift skrivur løgmaður í Sosialinum og Dimmu nakað, sum óivað skal vera ein rættleiðing til greinarstubbna hjá Sjálvstýrismanni í Sosialinum, um ferðina hjá løgmanni á Álandsoyggjunum herfyri.

Løgmaður byrjar grein sína við at siga, at Sjálvstýrismannur skrivur so dúgliga í Sosialinum. Løgmaður lesur dúgliga í Sosialinum, letur tað til. Tá hann veit so væl, hvør skrivur har. Og tað er bara gott. Men eg skal siga løgmanni, at eg sendi mín greinstubba til Dimmalættingin eisini, men hann sást ikki í har. Ivalyst hevur skeggið verið í ov nær hokuni, ella okkurt annað hevur verið gálið.

Løgmaður finst at, at »Sjálvstýrismannur« skal vera dulnevndur. Sjálvandi kundi eg sett mítt navn undir, við mynd av mær; men tað eru ikki øll sum eru so fotogeni.

Tá so løgmaður tosar um »forvirring«, so veit hann

hvat hann tosar um, tí størri »forvirring« hevur víst aldri verið í Nesinum, enn hesa tíðina, hann hevur verið løgmaður; har veit víst ongín, um hann er keyptur ella seldur. Tað gav at býta; fólk rýmdi úr tinginum hjá honum, tað var neyvan av ongum. Tá so løgmaður nevnir undirritaða ein sjálvuppgjörð »stakkal«, skal eg siga honum; at hvør størri stakkal av okkum, skulu vit tosa lítið um; hann hevur so eitt hægri og væl-løntari starv enn eg, men hvussu væl tað starvið hevur verið røkt av honum, tað veit alt Føroya fólk alt um.

Løgmaður skrivur um fólkakræftunum í 1946, millum annað at tað eru 50 ár síðan og bert tey sum eru 75 ár og eldri luttóku í atkvøðugreiðsluni; eg veit ikki hvat hann meinar við tí; man hann halda øll hava gloymt hvat hendi tá; tað letur til tað, tí hann skrivur viðari: um tilboðið danska, sum hvørki vildu halda

fram við amtsstjóðini ella hava loysing, men sum vildu hava heimastýri í staðin.

Um løgmaður ikki upplivdi fólkakræftunum sjálvur, so mátti hann fingið onkran í Landsstýrinum, - har er ein rúgva av fulltrúum, advokatum og stjórum - at sagt sær, at fólkakræftunum endaði við, at Føroyingar valdu loysing.

So skrivur hann, um heimastýrið, sum hann hevði mist burtur og sum hann fann aftur. Hann sigur eisini Føroyar fóru; men tað var ikki tí at vit høvdu sjálv-ræði í landinum; danir ráddu fyrri borgum; vit lógu undir Danmørkini tá sum nú. Men tað er sama prædikan hjá øllum sambandsmonnum; at tá tað gongur okkum væl, er tað dønum fyrri at takka; men gongur tað so illa, ja so hava vit feilín. Eisini sigur løgmaður: Álandingar eru ikki í ætt við Føroyskar loysingar-menn. Harafurimóti hava teir nógv til felags við før-

oysk sambandsfólk.

Tað letur ikki til, at løgmaður hevur lært nógv á ferð síni í Álandi. Hevur hasin maðurin ikki sovið í tímanum, tá er tað lógið. Til endans sigur hann, at tann frælslynti politikkur, sum teir - álandingar - ætla at halda fram við at reka, og sum føroysk sambandsfólk vilja hava er framtíðarpolitikkurin í Europa.

Hevur nakar hoyrt, at sambandspolitikkur kann vera frælslyntur? Hetta hevur hann lært av einum fyrrverandi sambandsløgmanni. Loksins sigur løgmaður: Samanumtikið kunnu álandisk og føroysk sambandsfólk vera stoltir av sínari sjálvstýrisskipan, men vit hava lítið at vera stoltir av. Løgmaður kann ikki minnst til sínar biddaraferðir til Danmark, tá hann varð koyrdur heim-aftur við tónum posa.

Sjálvstýrismannur

Sandoyarætlanin

Viðmerking til svar frá John Petersen, landsstýrismanni, 4. juli 1997 í Dimmalætting til Jákup Joensen, løgtingsmann.

Ivíst ikki eina løtu í, at tað var viðmerking mín í Oyggjatiðindum tann 4. juli 1997, ið fekk landsstýrismannin at gripa til pennin og geva eitt svar uppá fyrspurning frá Jákupi Joensen, løgtingsmanni. Eitt svar, sum landsstýrismannur in skal geva »inden rimelig tid«, sum tað stendur í lógini.

John Petersen endurtekur álitid hjá samdari vinnu-nevnd í næstan fullum líki, men manglaði tó: »Málið er framlagt av javnaðarflokkinum tann 11. februar 1997 og eftir 1. viðgerð 18. februar 1997 beint í vinnu-nevndina.

Nevndin hevur viðgjørt uppskotið og metir ikki hetta uppskot sum farbaran veg at loysa umrødda trupulleika og tekur hon ikki undir við uppskotinum.

Vóru hetta ov tyngjandi orð til tína uppruna sandoyarætlan, harra ráðharri?

Harafurat endurtekur tú tekstin á bladsíðu 148 í uppskoti um løgtingsfíggarlóg fyrri 1997, men letur vera við at upplýsa allan tekstin. Teksturinn skal tí verða endurgivin her í fullum líki: »Stuðul kann verða veittur til at virka frystan 3. landsfisk á einum virki í Sandoyinni. Sustaft kann eitt virki lata uppáttur, og virksemi koma aftur í oyna, har lítið og einki arbeiði hevur verið leingi«. Tað vil alto so siga, at tað einasta, sum er broytt í mun til frum-uppskotið av løgfrøðisligum týðningi er orðið »P/F Fiskavirking«. Her stendur alto klárt og týðuligt, at tú er markaður av einum virki. Hvussu kanst tú sum »landspolitikkari« so loysa tær sjálvum at fara út um hesar heimildir? Og hvar eru tí aðrir politikarar? Tí hava eisini ábyrgd av, at alt fer rætt fram.

Tað politiska floksbrigslid kundi tú heldur ikki vera fyrriuttan í tína viðmerking og sigur hetta ikki so sørt um titt format sum landspolitikar. Dagin eftir komu eftirkembingarnar, tá tað bleiv almannakunngjørt, at Havnar Timburhandils skuldi verða við í tína Delta ætlan. Nú skulu so sambandsmenn, vinnulivsmenn stuðlast deilvíst við 3 milliún. Hesin stuðul skal sjálvandi bert nýtast at virka 3. landsfisk á einum virki í Sandoyinni, men ein brendandi spurningur, sum eg vil og krevji at fáa svar uppá er: »Kann nýggja felagið eisini keypa fisk veiddan av føroyagrunninum? Um svarið er ja, - hvussu kunnu vit vanligir borgarar verða visir í, at tær 3 milliúnir bert verða nýttar til 3. landsfisk? Verður ein serstakur roknskapur gjørdur fyrri 3. landsfiskin, sum verður keyptur og hageriddur á virkinum?

Hvat kann so stuðulin

brúkast til: Útgerð? Umvæling? Stjóralónir? Tilfar úr Havnar Timburhandli? Økisvirðing? ES-klárgerðing?

Tú hevur sagt nei til allar hasar spurningarnar og rótað so nógv í hesum máli, at tú fyrkemur mær akkurá sum ein kettlingur, ið rennur eftir halanum hjá sær sjálvum.

Búskaparráðið hevur júst givið eina nýggja búskaparfrágreiðing út um tann føroyska búskapin. Har verður m.a. sipað til, at tit politikarar ikki tora at taka tað stóra stríðið, sum skal til fyrri at fremja skilgávnið til-tøk innan fiskivinnuna. John Petersen, landsstýrismannur, stílar eftir lótuvin-inginum, sum teir flestu hava gjørt tey seinastu 20-30 árin her á klettunum innan flakavinnuna og er hetta bert tekin um búskaparliga avmakt, vísandi til omanfyrinevndu frágreiðing.

Lampeos

Minnist til haldaragjaldið!